

Kansallinen ontologiakirjasto ONKI ja Kansalliskirjaston asiasanastot

Eeva Kärki

Luetteloinnin tiedotuspäivä 2010

25.3.2010

Agenda

- ONKI
- KK:n asiasanastojen käyttöliittymä
- YSO, Allso (tilannekatsaus)
- Demo

Kansallinen ontologiakirjasto ONKI.1.

- <http://www.yso.fi/onki2/ontologies?l=fi>
- ONKI-palvelu, ONKI-selain, ONKI-palvelin
  - nykyinen versio kehitetty syksyllä 2009
- FinnONTO-projekti
  - Semanttisen laskennan tutkimusryhmä (SeCO)
- FinnONTO-projekti sai jatkorahoitusta (2010-2011)

Kansallinen ontologiakirjasto ONKI.2.

- 79 sanastoa/asiasanastoa/ontologiaa
  - hyvin eri tasoisia, jotkut pelkkiä sanaluetteloita ilman suhteita, jotkut oikeita asiasanastoja ja ontologioita
  - asiasanastoja: YSA, Allärs, MUSA, CILLA, Kaunokki, MESA (Merenkulun asiasanasto), Valtioneuvoston asiasanasto, LCSH
  - sanasto-ontologioita mm.: KOKO, YSO, MUSO, AFO, KAUNO, MAO, TAO, VALO (huom. Allärsin ontologiaversio Allso ei ole vielä valmis)
  - sanastot, ontologiat ym. ryhmitelty aiheen, tyyppin ja julkaisutavan mukaan
  - osa listauksen sanastoista (26 kpl) ei ole julkisessa käytössä

Kansallinen ontologiakirjasto ONKI.3.

- jatkossa jakautuu kahtia:
  - testiympäristö FinnONTOn tutkijoiden käyttöön
  - tuotantoympäristö, varsinainen kansallinen palvelu, jonka toimintaa "valvotaan"
    - karsitaan kokeelliset ja kehitteillä olevat sanastot
    - "ei julkiset –sanastot, ontologiat" erotetaan julkisista palveluista
- perustetaan ONKI-käyttäjärühmä (vielä ennen kesää?)
  - ohjelmiston kehittäminen, bugien korjaaminen yms.

YSA, Allärs, MUSA, CILLA (= VESA).1.

- uusi käyttöliittymä on täysin erilainen kuin aikaisempi ONKI-palvelun käyttöliittymä
- vielä testausvaiheessa
- linkki uuteen käyttöliittymään löytyy VESAsta (YSA:n ja MUSA/CILLAn hakusivu)
- KK:n sanastoilla ei ole enää yhteistä "sateenvarjoa" (VESAA)
- kukin sanasto on "itsenäisenä" sanastonaan ONKI-palvelussa

YSA, Allärs, MUSA, CILLA (= VESA).2.

- termien esikatselu
- automaattinen oikealta katkaisu
- termien suhteiden esitystapa: allekkain, vierekkäin
- termisuhteet: laajenna kaikki/supista kaikki
- termiä/sivu
- mukana URI-tunnukset

Käyttöliittymän ongelmia mm.

- ajoittainen hitaus
- "ONKI-palkki" johtaa harhaan käyttäjää
- onko automaattinen oikealta katkaisu joskus ongelma?
- Allärsin näytöt keskeneräiset
- MUSA/CILLA ei toimi kuten YSA/Allärs
- turhia klikkauksia ja kömpelyyksiä vielä hakutoiminnoissa

YSO, Allso (tilannekatsaus)

- YSOsta puuttuu n. 200 YSAn sanaa
- YSO:n termien englanninkielisiä vastineita ei ole tarkistettu
- jatko projekti:
  - Allso (= Allärsin ontologiaversio): tehdään parhaillaan Åbo Akademiassa, valmis ehkä vasta v. 2011
  - YSO:n jatkuva päivitys
  - käyttöliittymän viimeistely
  - englanninkielisten termien tarkistus